

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 24.02. 2022

Číslo záznamu: MAG 78682/2022
Spisový znak:
Skartačná lehota: 0

Informácia

o činnosti a rokovaní v rámci stavovských organizácií, ktorých je členom hlavné mesto SR Bratislava,
za obdobie roka 2021

Predkladateľ:

Ing. arch. Matúš Vallo
primátor
v zastúpení:
Ing. Tatiana Kratochvílová, v. r.
I. námestníčka primátora

Materiál obsahuje:

Informácia o činnosti a rokovaní
v rámci stavovských organizácií, ktorých
je členom hlavné mesto SR Bratislava, za
obdobie roka **2021**

Zodpovedný:

Ing. arch. Matúš Vallo
primátor
v zastúpení:
Ing. Tatiana Kratochvílová, v. r.
I. námestníčka primátora

Spracovateľ:

Mgr. et Mgr. Bruno Konečný, v. r.
poradca primátora

február 2022

Informácia

o činnosti a rokovaníach v rámci stavovských organizácií, ktorých je členom hlavné mesto SR Bratislava, za obdobie roka 2021

1. Únia miest Slovenska

Dňa 29. 4. 1994 sa konal ustanovujúci snem, na ktorom založili Úniu miest Slovenskej republiky (ďalej len Únia), dobrovoľné záujmové združenie miest SR. Členskú základňu Únie tvoria najmä veľké a stredné mestá.

Orgány

Prezídium riadi činnosť Únie medzi zasadnutiami snemu. **Prezídium tvoria prezident a najmenej 5 členovia**, z toho najmenej 2 viceprezidenti. Členovia prezídia sú volení snemom na obdobie 2 rokov. Prezídium sa schádza najmenej 1-krát za 3 mesiace.

Prezident je štatutárnym orgánom Únie. Koná za Úniu navonok a podpisuje písomnosti Únie. Snem volí a odvoláva prezidenta, viceprezidentov a všetkých členov prezídia Únie. Funkčné obdobie prezidenta, viceprezidentov a členov prezídia je 2 roky. Na volebnom sneme Únie miest po komunálnych voľbách v roku 2018, ktorý sa konal 21.6.2019 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca sa prezidentom Únie miest Slovenska stal primátor mesta Trenčín Richard Rybníček. **Viceprezidentmi sú Alexandra Pivková – primátora Lučenca, Matúš Vallo - primátor Bratislavy, taktiež Ján Ferenčák – primátor Kežmarku, a Ján Nosko - primátor Banskej Bystrice.**

Webové sídlo: www.uniamiest.sk

2. K8

Združenie K8 bolo založené v roku **2006** ako dobrovoľné, záujmové, na štáte i politických stranách nezávislé **združenie Hlavného mesta SR Bratislavy a krajských miest Slovenskej republiky**. Združenie sa riadi stanovami, ktoré boli schválené jeho zakladateľmi.

Členmi sú všetci krajské mestá, spolu teda **8**.

Hlavným cieľom združenia je obhajovať záujmy obyvateľov Hlavného mesta SR Bratislavy a obyvateľov krajských miest pri rešpektovaní ich autonómneho postavenia, aktívne ovplyvňovať rozvoj ich samosprávnych funkcií, zjednocovať postup členov združenia pri vykonávaní im zverených kompetencií a navrhovať vecne príslušným orgánom riešenie problémov samosprávy v súlade s Ústavou SR a zákonmi Slovenskej republiky a s prihliadnutím na Európsku chartu samosprávy.

Orgány

Predseda je štatutárny orgán, ktorý vedie a riadi združenie. Predsedu zastupuje podpredsa. Vo funkcii predsedu a podpredsu sa primátori striedajú podľa rotačného princípu a to tak, že každých 6 mesiacov je predsedom iný primátor.

Pre K8 je kľúčové fungovanie „veľkých“ miest s čím súvisí prehodnotenie rozdelenia kompetencií a financovania územnej samosprávy a osobitne tých miest, ktoré ako územné sídla sú regionálnym centrom a kľúčovým faktorom rozvoja daného regiónu. K hlavným témam patrilo financovanie územnej samosprávy, čerpanie európskych investičných a štrukturálnych fondov v novom programovacom období i aktuálna legislatíva týkajúca sa napr. pripravovaného stavebného zákona.

V rámci činnosti orgánov združenia K8 sa uskutočnili rokovania 11.06.2021 v krajskom meste Trnave a 11. a 12. novembra 2021 v krajskom meste Žiline. Témami rokovaní boli stavebná legislatíva, odolnosť miesta ako aj aktuálne legislatívne a ekonomické dianie.

Webstránka : www.k8.sk

3. Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) v roku **1990** vzniklo na obhajobu spoločných záujmov všetkých združených sídiel.

ZMOS má dobrovoľný charakter, jeho činnosť je hradená ťažiskovo z príspevkov členských obcí a miest. Bratislava bola zakladajúci člen, neskôr z tejto organizácie vystúpila a znova sa stala členom v roku 2013. **Rada ZMOS** je najvyšším výkonným orgánom medzi jednotlivými snemami. Zložená je z 2 tzv. komôr a to : Komory miest a z Komory obcí. Rada ZMOS zvoľáva snem, zabezpečuje realizáciu jeho uznesení a spolu s predsedom riadi činnosť medzi zasadnutiami snemu. Radu ZMOS tvorí predseda ZMOS a

zástupcovia regionálnych združení miest a obcí, spravidla je to predseda regionálneho združenia a za každých 30 miest a obcí ďalší zástupca.

Rada ZMOS rokuje spravidla štyrikrát v roku. Je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov komory miest a nadpolovičná väčšina všetkých členov komory obcí. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov miest a nadpolovičnej väčšiny všetkých členov komory obcí. Aktuálny počet členov Rady ZMOS je 132. V priebehu roka 2020 viaceré mestá vystúpili zo ZMOS a ukončili svoje členstvo.

Predsedníctvo ZMOS je výkonným a iniciatívnym orgánom Rady ZMOS, v niektorých prípadoch aj rozhodovací orgán. Koordinuje odborné sekcie rady ZMOS.

Predsedníctvo ZMOS prerokúva tiež námety a žiadosti členov združenia, pokiaľ nepatria do pôsobnosti odborných sekcií Rady ZMOS. Počet členov Predsedníctva ZMOS určí a členov volí Rada ZMOS. Predsedníctvo je tvorené na paritnom princípe – polovica sú zástupcovia miest a mestských častí, polovica sú zástupcovia obcí.

Predsedníctvo ZMOS rokuje podľa potreby, spravidla jedenkrát za mesiac. Je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov predsedníctva. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov predsedníctva. Predsedom ZMOS sa po komunálnych voľbách, ktoré sa konali v roku 2018, stal primátor mesta Liptovský Hrádok Branislav Tréger.

Webstránka : www.zmos.sk

II. Aktivity, rokovania a výsledky

Únia miest Slovenska:

Činnosť Únie miest Slovenska od XXXII. Snemu ÚMS

V období od XXXII. Snemu pokračovala Únia miest Slovenska (ďalej len „ÚMS“) v svojich aktivitách, ktoré započala v roku 2019 a ktoré boli vyvolané prebiehajúcou epidémiou COVID 19. Mimoriadna pozornosť počas tohto obdobia bola venovaná aktivitám ústredných orgánov štátnej správy, ktoré sa dotýkajú činnosti samosprávy.

Obdobie po riadnom sneme ÚMS v máji 2021 prinieslo prechodné upokojenie pandémie a vyvolaných opatrení.

Napriek tomu, že neboli dôvody na mimoriadne „pandemické“ rokovania, v nadväznosti na zmenu stanov schválenú v máji 2021, bol zriadený nový orgán ÚMS – Republiková rada, ktorý rokoval pravidelne.

V období 2021 okrem operatívnych rokovaní a spoločných konzultácií boli realizované nasledovné rokovania orgánov ÚMS:

Rokovania Republikovej rady ÚMS :

13.mája 2021
26.mája 2021
20.júna 2021
29. septembra 2021
5.novembra 2021
23. novembra 2021

Rokovania Prezídia ÚMS:

9.februára2021
22.apríla.2021
22.júna 2021
7.septembra 2021
6.októbra 2021
3.novembra 2021
21.januára 2022

Formát online rokovaní sa osvedčil, pre všetkých účastníkov je operatívny, menej organizačne aj časovo náročný.

1. ÚMS a zastupovanie záujmov miest v oblasti európskych zdrojov

Programové obdobie 2014 – 2020

ÚMS je zastúpená v monitorovacích výboroch jednotlivých Operačných programov v PO 2014 – 2020, toto programové obdobie v roku 2023 končí. V roku 2021 napriek snahe MIRRI SK, sa nepodarilo dostatočne spružniť vyhodnocovanie výziev v rámci IROP.

Programové obdobie 2021 – 2027

Úspešné presadenie rozšírenia konceptu ÚMR na celé územie Slovenska, sa ÚMS ďalej intenzívne zapája do prípravy OP Slovensko, súvisiacej legislatívy a spolu so zástupcami MIRRI SK organizuje koordinačné stretnutia zástupcov ÚMR, aby boli územia dostatočne pripravené na nadchádzajúce programové obdobie.

Plán obnovy a odolnosti

Zástupca ÚMS je riadnym členom Rady vlády pre POO, prvé zasadnutie rady vlády je naplánované na 28.január 2022. V doterajšom období sme pripomienkovali sprievodnú legislatívu a implementačné pravidlá. Očakávame, že praktické napĺňanie niektorých opatrení prinesie pre samosprávu príležitosti ale aj sklamania, keďže implementačný proces bude veľmi podobný podmienkam pre čerpanie štrukturálnych fondov 2014 – 2020.

2. Zastupovanie záujmov miest v legislatívnom procese, v rezortných pracovných skupinách a v poradných orgánoch vlády

Zastupovanie záujmov miest vo vzťahu k štátnym orgánom je dlhodobou štandardnou agendou ÚMS.

Znamená to najmä:

- účasť na formovaní a pripomienkovaní jednotlivých právnych noriem, zastupovanie záujmov miest v rozporových konaniach
- spoluúčasť na tvorbe strategických a koncepčných dokumentov na úrovni vlády s dopadmi aj na činnosť a budúcnosť samosprávy

Osobitná pozornosť bola venovaná príprave novej stavebnej legislatívy. Pracovná skupina ÚMS, ktorá sa tejto téme venovala, spracovávala priebežné pripomienky, zúčastňovala sa na opakovaných rozporových konaniach, výsledok bude závisieť od postoja parlamentu. V rámci legislatívneho procesu v NRSR bolo predkladateľom prisľúbené zapracovanie kľúčových pripomienok k návrhu zákona o územnom konaní. Ďalšie dôležité zmeny prijaté v roku 2021 sa týkali oblasti životného a oblasti školstva. Na celom procese intenzívne spolupracovala kancelária s odbornými zamestnancami členských miest.

3. Iniciatívy pre skvalitnenie života obyvateľov v mestách

Oblasť klimateckej agendy

Únia miest Slovenska chce byť lídrom v pozitívnej zmene a v podpore riešení klimateckej krízy v mestách. Cieľom je poskytovať členským mestám kvalitnú podporu v podobe zmysluplných environmentálnych aktivít, udržateľných projektov, ako aj poradenstvo a poskytovanie relevantných zdrojov informácií v oblasti klimateckej krízy a klimateckej zmeny tak, aby im boli nápomocné pri ich ďalšom rozhodovaní a realizácii následných krokov.

ÚMS je zastúpená v Rade vlády pre Európsku zelenú dohodu, mestom Trnava. V rámci ÚMS bola vytvorená samostatná pracovná skupina pre agendu klimateckej zmeny. Pre členské mestá sa realizuje interný vzdelávací projekt „Mestá pre klímu“ -online webinár kde sú mestám na pravidelnej báze prezentované jednotlivé témy a súvislosti v oblasti klimateckej krízy v mestách s apelom na reálne riešenia. ÚMS je partnerom pri príprave tzv. Regionálnych centier udržateľnej energetiky (RCUE) v spolupráci s Priateľmi Zeme CEPA

Informatizácia

Problematike informatizácie samosprávy sa začala ÚMS intenzívne venovať na základe požiadaviek miest, aj v nadväznosti na aktuálne rozšírený „virtuálny život“. Do tejto oblasti sú smerované aj nové požiadavky a zdroje z PO 2021 -2027. V súlade so schválenými prioritami zo stretnutia pracovnej skupiny ÚMS pre oblasť IT z 10/2020 oslovila ÚMS MIRRI so žiadosťou o poskytnutie informácií k projektu „Dátová integrácia“, následne sme zorganizovali niekoľko pracovných stretnutí s ministerstvom, aj za prítomnosti právnikov, s cieľom nájsť najefektívnejšie riešenie pre čo najrýchlejšie pripájanie miest ÚMS na štátne registre. Rokovania budú pokračovať v roku 2022

Aktívne sme participovali na tvorbe novej Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy (NKIVS) na roky 2021-2026 a aktívne sme sa zúčastňovali početných pracovných skupín na MIRRI, kde sme komunikovali pätnú väzbu z miest všetkým relevantným štátnym inštitúciám Zapojili sme sa do auditu MIRRI, ktorého cieľom bolo formou prieskumu na vybraných orgánoch verejnej moci prehodnotiť povinnosti eGov Organizovali sme online stretnutia k rôznym témam v oblasti IT (Open Data Publikačné Minimum pre samosprávy, Dátová integrácia, rovnako aktívne komunikujeme všetky dôležité informácie na mestá v oblasti IT

4. Partnerská spolupráca s verejným, súkromným a tretím sektorom

ÚMS dlhodobou úzko spolupracuje s organizáciami verejného, súkromného i tretieho sektora. ÚMS je spoluzakladateľom neziskovej organizácie Komunálne výskumné a poradenské centrum – KVPC n.o. Piešťany.

V roku 2021 sa zintenzívnila a rozšírila spolupráca s novými partnermi ÚMS, ktorých prínos je najmä v spoločnom presadzovaní a podpore záujmov pri riešení konkrétnych problémov v mestách. Partnerstvá z predchádzajúcich období boli podpísaním Memoranda o spolupráci rozšírené o nasledovné organizácie:

- **Priatelía zeme – CEPA** – občianske združenie podporujúce spravodlivý a udržateľný rozvoj regiónov, ktorý ďalej nedestabilizuje klimatický systém a súčasne zvyšuje energetickú sebestačnosť
- **Manifest 2020** - združenie Manifest2020 sa stal prvým slovenským partnerom Nového európskeho Bauhausu, významného environmentálneho, hospodárskeho a kultúrneho projektu Európskej komisie. Cieľom tejto medzinárodnej iniciatívy je spájať udržateľnosť, kultúru, rozvoj komunit a investície tak, aby pomohla naplniť zámery Európskej zelenej dohody (European Green Deal)
- **Športová akadémia Mateja Tótha** – podporuje rozšírenie športovej činnosti na školách v mestách, zvýšenie počtu hodín telesnej výchovy na školách
- **Asociácia kontrolórov územnej samosprávy** - profesné združenie zamestnancov samosprávy
- ÚMS spoločne s Ligou pre duševné zdravie sme založili **Koalicu miest za duševné zdravie**. Aktivity v rámci tejto spolupráce sú určené zamestnancom samosprávy aj obyvateľom miest.

5. Medzinárodné aktivity

V roku 2021 došlo k zmenám zástupcov ÚMS v medzinárodných štruktúrach. ÚMS je zastúpená vo **Výbore regiónov – CoR** i v **Kongrese miestnych a regionálnych autorít Európy – CLaRA**. Na pozíciu náhradníka v Komore miestnych samospráv CLaRA bola nominovaná primátorka Handlovej Mgr. Silvia Grúberová.

6. Virtuálne pracovné skupiny ÚMS

Virtuálne pracovné skupiny sú zložené z odborných pracovníkov členských miest. Venujú sa vždy špecifickej agende, ktorá sa dotýka samosprávy. Využívajú sa pri spracovávaní a koordinácii pripomienok k legislatíve, k výmene skúsenosti medzi členskými mestami, k identifikácii problémov, ktoré je potrebné riešiť komunikáciou so štátnymi orgánmi.

Aktuálne sú zriadené nasledovné pracovné skupiny:

- Ekonomika, rozpočet, dane
- Školstvo
- Sociálne veci
- Životné prostredie / odpady

- Životné prostredie / klimatická kríza
- EU agenda
- Pracovná skupina k ÚMR
- Informatizácia

Okrem týchto pracovných skupín sa k niektorým aktuálnym problémom zriaďujú pracovné skupiny ad hoc, v roku 2021 to bola pracovná skupina k stavebnej legislatíve.

Dňa 14.12.2021 sa konal XXXIII. mimoriadny Snem ÚMS formou online rokovania, bol tematicky a nezaoberal sa činnosťou ÚMS od posledného snemu ani formálnymi záležitosťami, ktoré podľa Stanov ÚMS patria do pôsobnosti rokovania Snemu ÚMS. Materiál preto hodnotí činnosť ÚMS od posledného riadneho Snemu ÚMS.

7. Reformné návrhy ÚMS

Napriek opakovaným aktivitám vedenia ÚMS, nedošlo k posunu vo vnímaní potreby reformy verejnej správy. Absentujú praktické kroky po predchádzajúcich rokovaníach a komplexnú reformu verejnej správy už nemožno v tomto volebnom období očakávať.

Minister vnútra SR zriadil internú komisiu pre reformu verejnej správy, ale bez zástupcov samosprávnych združení. Aktivity, ktoré v tejto oblasti realizuje Inštitút správnych a bezpečnostných analýz MV SR.

Aj keď absentuje komplexná reforma verejnej správy, vláda pripravila, a v nadväznosti na míľniky v Pláne obnovy a odolnosti, aj postupne schvaľuje, sektorové reformy, ktoré sa nepriamo dotýkajú usporiadania v území (súdna mapa, optimalizácia siete nemocníc...). Minimálna, alebo žiadna, diskusia, so zástupcami regiónov a nekomplexnosť prístupu, ale aj návrh opatrení, ktoré obmedzujú pôsobnosť miest, sú jedným z dôvodov prečo ÚMS mnohé návrhy kritizuje a odmieta.

Dňa 14.12.2021 sa konal XXXIII. mimoriadny Snem ÚMS formou online rokovania. Tematickému charakteru snemu dominovala predstavená daňová reforma, a legislatívne procesy.